

DZIAŁ V

Jesteśmy Bożą rodziną

38 MAŁŻEŃSTWO I RODZINA DROGĄ DO PANA BOGA

Cele katechetyczne

- ▶ ukazanie życia rodzinnego jako Bożego powołania i drogi pomocnej do zbawienia;
- ▶ uświadomienie roli i miejsca dziecka w rodzinie;
- ▶ uświadomienie godności dziecka Bożego;
- ▶ kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie i wspólnotcie Kościoła.

Treści

- ▶ cechy małżeństwa i wspólnoty rodzinnej;
- ▶ rodzina Bożym powołaniem;
- ▶ pochodzenie rodziny;
- ▶ miejsce dziecka w rodzinie;
- ▶ godność dziecka Bożego;
- ▶ więzi między osobami w rodzinie.

Wymagania

Uczeń:

- ▶ charakteryzuje wspólnotę rodzinną;
- ▶ wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnotcie rodzinnej;

- ▶ wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowa miłość Pana Boga do człowieka i Jego pomoc okazywana małżeństwom i rodzinom;
- ▶ wyjaśnia, że Pan Bóg wyposażył człowieka w ciało, duszę, rozum, wolną wolę i emocje, i pomaga mu realizować dobro;
- ▶ wymienia obietnice składane w przysiędze małżeńskiej;
- ▶ wskazuje i tłumaczy, co to znaczy, że małżeństwo jest sakramentem;
- ▶ potrafi wyjaśnić, dlaczego mężczyzna i kobieta zawierają małżeństwo;
- ▶ wyjaśnia, jak wielką pomoc stanowi rodzina w drodze do nieba, że jest to Boże powołanie;
- ▶ umie wyjaśnić, dlaczego żyjąc w małżeństwie, w rodzinie, możemy osiągnąć świętość.

Postawy

Uczeń:

- ▶ stara się kochać siebie i bliźniego;
- ▶ wyraża wdzięczność Panu Bogu za dar rodziny i bliskich;
- ▶ modli się w intencji rodziców i całej rodziny;
- ▶ stara się o budowanie dobrych relacji w swojej rodzinie, a także w Kościele – w rodzinie dzieci Bożych.

Korelacja z edukacją szkolną

- ▶ edukacja polonistyczna – wspólnoty, w których żyje uczeń; nazywanie członków rodziny, opowiadanie o ich zajęciach; omawianie wzajemnych relacji i emocji na podstawie bohaterów znanych lektur lub filmów (np. postaci z „Baśni” Hansa Christiana Andersena);
- ▶ edukacja społeczna – wzajemne relacje w rodzinie, w szkole i na podwórku; nazywanie i okazywanie emocji;
- ▶ edukacja plastyczna – wspólnoty, w których żyje uczeń; rysowanie swojej rodziny i uzupełnianie o rodzinę Bożą;
- ▶ edukacja muzyczna – śpiew piosenki związanej z tematem lekcji (np. „Dzieckiem Bożym jestem ja”, „Uczyńcie, co wam mówi Syn”);
- ▶ edukacja językowa – wzbogacenie słownictwa o nazwy członków rodziny: mama, tata, siostra, brat, babcia, dziadek itp. oraz o pojęcia: „Bóg Ojciec”, „Syn Boży”.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte; podręcznik; zdjęcia lub obrazki świętych i błogosławionych małżonków – Marii i Alojzego Beltrame Quattrocchi, małżeństwa Zelii i Ludwika Martin, rodziny Manellich; obraz Świętej Rodziny; krzesło.

Metody dydaktyczne

Pogadanka; rozmowa kierowana; wspólna modlitwa; pokaz ilustracji; ćwiczenie: wygłaszanie opinii na specjalnie do tego przygotowanym miejscu (elementy metody pustego krzesła); burza mózgów; czytanie na głos; omówienie tekstu; opowiadanie; śpiew; pisanie; wklejanie; kolorowanie.

Propozycja realizacji

1. Rozpoczęcie modlitwą w intencji rodziców, małżeństw. Podkreślenie, że sakrament małżeństwa ustanowił Pan Jezus i że jest ono nierozdzielne. Taki jest zamysł Pana Boga.
2. Przypomnienie treści lekcji o świętych. Rozmowa z uczniami o tym, jak zostaje się świętym. Jeśli uczniom uda się wymienić jakichś świętych, prawdopodobnie będą to głównie osoby duchowne – wówczas pytanie o to, czy można być świętym mężem i świętą żoną. Pokazanie zdjęć – małżeństwa Quattrocchich, małżeństwa Martin (rodziców świętej Tereski), rodziny Manellich, w końcu Świętej Rodziny. Rozmowa o tym, co szczególnego muszą robić małżonkowie, żeby zostać świętymi.
3. Prezentacja ilustracji z dwiema drogami prowadzącymi do jednego celu (można wykorzystać ilustrację z podręcznika). Omówienie, że świętość jest celem, do którego zmierzamy. Pan Bóg wszystkich powołuje do świętości, ale można do niej dojść różnymi drogami.
4. Zapoznanie z tekstem z podręcznika. Pogadanka urozmaicona ćwiczeniem o tym, dlaczego Pan Bóg ustanowił małżeństwo – na środku sali należy postawić krzesło (można je nazwać niezwykłym krzesłem, cudownym krzesłem), a chętni uczniowie siadają na nim i wypowiadają swoje opinie. Odpowiedzi zapisywane są na tablicy. Doprowadzenie uczniów do uwzględnienia w odpowiedziach aspektu religijnego małżeństwa (Pan Bóg ustanowił małżeństwo, aby ludzie się kochali, wspólnie dążyli do nieba, wychowywali dzieci itp.).

5. W podsumowaniu wyjaśnienie, że małżeństwo to sakrament, pomoc dla małżonków w drodze do nieba, znak miłości Pana Boga, który chce wspierać wiernych. Małżonkowie, Kochając się wzajemnie, mają pokazywać sobie jak bardzo Pan Bóg ich kocha. Z tego względu małżeństwo jest nierozdzielne. Wykonanie zadania z *Kart pracy*. Odczytanie fragmentu biblijnego (Iz 54, 10). Porównanie tekstu z Pisma Świętego z przysięgą małżeńską zawartą w *Kartach pracy*.
6. Zapoznanie z opowiadaniem Bruna Ferrero „Łańcuch i grzebień”¹⁷ lub „Żona doskonała”¹⁸.
7. Omówienie, że rodzina to także środowisko poznawania Pana Boga i wzrastania w wierze. To rodzina uczy dzieci pierwszych modlitw. To rodzice przynoszą dzieci do chrztu i wychowują w wierze, czego pięknym przykładem jest wspomniane na początku lekcji małżeństwo Zelii i Ludwika Martin – rodziców świętej Tereski.
8. Wykonanie zadania 1 z podręcznika (na wcześniejszej lekcji należy poprosić uczniów o przyniesienie zdjęcia rodziny).
9. Powtórzenie i utrwalenie wiadomości. Wykonanie zadania 2 z podręcznika. Sprawdzenie i omówienie zadań wykonanych podczas lekcji.
10. Śpiew pieśni – „Uczyńcie, co wam mówi Syn”. Podkreślenie, że słuchanie Pana Boga i naśladowanie Świętej Rodziny jest drogą do szczęścia na ziemi i do osiągnięcia świętości oraz że uczniowie swoją postawą mogą pomagać rodzicom i swojej rodzinie zbliżyć się do Pana Boga.
11. Rozdanie uczniom tekstu modlitwy za rodziny (propozycja modlitw umieszczona poniżej). Zachęcenie, aby często ją odmawiali.
12. Praca domowa – dzieci wycinają z *Kart pracy* dolny pasek z poleceniami odsyłającymi do *Domownika* (mogą wkleić go do dzienniczka ucznia lub zeszytu służącego do komunikacji z rodzicami). Zachęcenie uczniów do wykonania zadania z *Domownika* wraz z rodzicami. Można także zachęcić dzieci, aby w domu opowiedziały rodzicom o rodzinie Quattrocchich.

¹⁷ Można skorzystać z zasobów internetu: <http://adonai.pl/opowiadania/rodzinne/?id=13> (dostęp: 03.04.2020).

¹⁸ Można skorzystać z zasobów internetu: <http://www.ateny.jezuici.pl/?p=4608> (dostęp: 03.04.2020).

Boże, od którego pochodzi wszelkie ojcostwo na niebie i na ziemi, Ojczy, który jesteś Miłością i Życiem, spraw, aby każda ludzka rodzina na ziemi przez Twego Syna, Jezusa Chrystusa, „narodzonego z Niewiasty”, i przez Ducha Świętego, stawiała się prawdziwym przybytkiem życia i miłości dla coraz to nowych pokoleń. Spraw, aby Twoja łaska kierowała myśli i uczynki małżonków ku dobru ich własnych rodzin i wszystkich rodzin na świecie. Spraw, aby młode pokolenie znajdowało w rodzinach mocne oparcie dla swego człowieczeństwa i jego rozwoju w prawdzie i miłości. Spraw, aby miłość umacniana łaską Sakramentu Matrzeństwa okazywała się mocniejsza od wszelkich słabości i kryzysów, przez jakie nieraz przechodzą nasze rodziny. Spraw wreszcie – błagamy Cię o to za pośrednictwem Świętej Rodziny z Nazaretu – ażeby Kościół wśród wszystkich narodów ziemi mógł owocnie spełniać swe posłannictwo w rodzinach i poprzez rodziny. Amen.

św. Jan Paweł II

lub

Duchu Święty, Źródło życia i duchowego bogactwa, udziel nam swoich darów. Rozniecaj w naszych duszach i potęguj moc Bożego życia, jasność łaski uświęcającej, a mocą swych natchnień wyprowadzaj nas z nałogów i wad, błędnych kolein życia, wydobywaj z przyziemności i duchowych zaniedbań.